

Földvári Erika

FOGALMAZÁS

4

★★★
NAT2020

Igaz vagy hamis a hír?

1. Írj a füzetedbe egy hírt a kép alapján!

2. Jelöld I-vel az igaz, H-val a hamis állításokat! A megoldáshoz használhatod az internetet.

- a) Az életjelenségek: légzés, táplálkozás, mozgás, növekedés, fejlődés.
- b) A betegségek nagy részét a baktériumok és a vírusok okozzák.
- c) Az osztályteremben tartott ünnepségen négyszázan vettek részt.
- d) Két mágnesrúd ellentétes végei vonzzák egymást.
- e) Ázsiában épült a világ legmagasabb tornya, a magassága 828 m.
- f) A víz 0 °C-on jéggé fagy, 100 °C-on gőzzé válik.
- g) Az örökzöld fák sosem hullatják le a leveleiket.
- h) A delfinek emlős állatok.

3. Húzd alá azokat a mondatrészeket, amelyekből kiderül, hogy biztosan nem igaz a hír!

- a) A kutatók rátaláltak a barlangi emberek lakhelyére. A vizsgálatok megállapították, hogy a barlangi emberek csak ritkán lélegeznek és a barlang levegőjével táplálkoznak. Ez adja a hatalmas erejüket.
- b) Újabb rekord született a budapesti jégszoborkészítő-versenyen. Az alkotó eredeti méretben formálta meg a Halászbástyát.
- c) A Budapest és Szeged közötti autópályán hatalmas volt a torlódás. Az utazók rémülten hívták a rendőrséget, mert egy óriási test akadályozta a forgalmat. Egy kék bálna haladt a főváros irányába.

4. Beszélj meg a padtársaddal, hogy miért nem lehetnek valóságosak ezek a képek!

Jegyezd meg!

Vannak álhírek, amelyek nem igazak, megtévesztőek, félrevezetőek.
Ne higgy el mindent! Gondold át mindig, hogy igaz lehet-e, amit olvasol!

5. Jelöld H-val a valós híreket, Á-val az álhíreket!

- A rátóti polgármester bejelentette, hogy sikeresen kiköltöttek egy hatalmas tőköt. A tökből egy egészséges kiscsikó bújt ki.
- A Föld népessége 2022-ben elérte a 8 milliárd főt.
- A tananyag számonkérése feszültté teszi a diákokat. Január 1-től minden iskolában betiltották a témazárók íratását.
- Az új városrész építéséhez újabb, könnyebb anyagokat használnak. Az emeletes lakótömbök szalmából épülnek.
- Új erdei tanösvény nyílt a Mecsekben. Aki végigsétál rajta, tablókon ismerkedhet meg az erdő növényeivel és állataival.
- A városokban való közlekedést bérelhető elektromos kerékpárok segítik. A kerékpárokat bárki elviheti a gyűjőállomásokról.

A levél fajtái, hangneme

1. Mondd el a kérdések alapján, hogy mi a különbség a két levél között!

Édes Kisfiam!

Izgatottan, örömmel olvastuk a leveledet.

Nagyon megnyugodtunk, mert úgy érezzük, hogy vidáman élsz a táborban. Büszkék vagyunk rád, amiért jól feltalálsz magad nélkülnk.

Elhatároztuk, hogy itthon is több lehetőséget kapsz majd az önállóságra.

Barátkozz a társaiddal, játssz sokat!

Nagyon várunk haza!

Balassagyarmat, 2023.

Ölelünk:

Apa és Anya

Tisztelt Olvasónk!

Bizonyára elkerülte figyelmét, hogy a könyvtárunkból kölcsönzött könyvek kölcsönzési ideje lejárt.

Tájékoztatjuk, hogy a határidőn túl visszahozott könyvek után késedelmi pótlékot számítunk fel. Az Ön által kölcsönzött könyvek után ez az összeg jelenleg 240 Ft. A következő felszólítás után az összeg a duplájára fog növekedni.

Kérjük, ügyeljen a lejárat határidőkre!

Szeged, 2023. március 29.

Üdvözlettel:

a Hunyadi Könyvtár munkatársai

Kinek szól a levél?

Ki írta?

Mi a témája?

Milyen a hangneme?

2. Megszólításokat írtam a táblázat első oszlopába. Írd le, hogy ki lehet a címzett és a levélíró! Mondj mindegyikhez egy-egy megfelelő témát!

	<i>címzett</i>	<i>levélíró</i>
Drága Kincsem!		
Édes Nagykám!		
Tisztelt Igazgató Úr!		
Kedves Tanító Néni!		
Tisztelt Olvasónk!		
Kedves Kovács Úr!		

Jegyzed meg!

Írhatunk levelet a családtagjainknak, rokonaiknak, barátainknak. Ezek a levelek közvetlen hangvételiűek, a megszólítás és az elbúcsúzás érzelmdús. Előfordulhat, hogy szervezetek, intézmények dolgozóinak kell írunk, hogy valamilyen problémánk megoldódjon. Ezekben a levelekben a megszólítás, a levél egész hangneme és az elbúcsúzás hivatalos, tisztelettudó.

3. Karikázd be azoknak a témáknak a betűjelét, amelyekről hivatalos levélben írnál!

- gyermekfolyóirat előfizetése
- osztálykirándulásról beszámoló
- igazolás a hiányzásról
- a diákönkormányzat javaslatai
- élménybeszámoló

- Dolgozzatok csoportokban! Az egyik csoport tagjai írjanak egy-egy megszólítást külön-külön kártyákra! A másik csoport tagjai pedig írjanak elbúcsúzásokat! Párosítsátok a kártyákat! Mondjatok a párokhoz illő levéltémákat!
- Írj a füzetedbe egy levelet az egyik televíziós csatorna szerkesztőségének, és kérd, hogy vegyék műsorra a kedvenc filmedet!
- Húzd alá azokat a mondatokat, amelyek a hivatalos levelekre jellemzők!

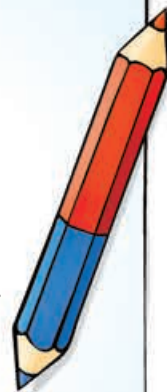

Nagyon várlak haza!
Kérem a mielőbbi elbírálást.
Hű, de izgulok máris!
Remélem, számíthatok szíves együttműködésükre.

- Képzeld el, hogy a szüleid elutaztak! Írj nekik levelet az elmúlt napok eseményeiről!
- Összekeveredtek két levél mondatai. Válogasd ki, majd húzd alá kék színnel a magánlevél mondatait! Egészítsd ki mindkét levelet megszólítással és elbúcsúzással!

Ezért kérem, küldjenek nekem néhányat a jövő évi példányokból.
Most már kicsit jobban érzem magam.
Sajnálom, hogy nem lehettem veletek a hétvégi kiránduláson.
A gyűjteményem most kétezer darabból áll.
A legszebbek között vannak az Önök naptárai.
Még néhány napig nem mehetek sehová.
A jövő heti gyermeknapi rendezvényen már szeretnék részt venni.
Köszönöm, hogy mindig írtok nekem!
Évek óta gyűjtöm a kártyanaptárakat.
Szívességüket előre is köszönöm!
Lázam már egyáltalán nincs, és a kiütéseim is elmúlnak lassan.

- Írj a füzetedbe vázlatot ahhoz a kiselőadáshoz, amelyet a **levélfajtákról** tartanál! Tartsd meg az előadást az osztálynak!

A levél címzése

1. Megcímeztem egy borítékot. Írd a helyükre a megfelelő számokat!

Kiss Regő
Szeged, Bodza u. 4.
6724

 Nagy Mátyás
 } Budapest
Kossuth u. 20.
 1041

1. a címzett neve	4. a feladó neve
2. lakcíme	5. lakcíme
3. irányítószáma	6. irányítószáma

Jegyezd meg!

A pontos címzés teszi lehetővé, hogy küldeményeinket megkapják a címzettek.

Tartalom

Játék a szavakkal	4
Mondatalkotási gyakorlatok	6
A vázlat	12
Az elbeszélésről tanultak ismétlése	16
Az elbeszélés tagolása	18
A hír	22
Igaz vagy hamis a hír?	26
A tudósítás	28
Az értesítés	32
Gyakorlás	35
A hirdetés	36
A meghívó	38
Gyakorlás	42
A képeslap, a levelezőlap	44
A levél	48
A levél tagolása	54
A levél fajtái, hangneme	58
A levél címezése	61
Gyakorlás	62
Összefoglalás	64
Tanév végi összefoglalás	68
Szómagyarázatok	71

Kiadja a Mozaik Kiadó, 6701 Szeged, Pf. 301, Telefon: (62) 470-101, (62) 554-660
E-mail: kiado@mozaik.info.hu • Honlap: www.mozaik.info.hu
Felelős kiadó: Török Zoltán • Műszaki szerkesztő: Kovács Attila
Készült a Dürer Nyomda Kft.-ben, Gyulán • Felelős vezető: Aggod István
Terjedelem: 10,62 (A/5) ív • 2023. július • Tömeg: 238 g • Raktári szám: MS-1647U